

Toetsstation

Reanimatie zonder hulpmiddelen

Algemene gegevens

Classificatiecode(s)	K84, K69
Doelstelling	Toetsen of de kandidaat in staat is op correcte wijze een reanimatie zonder hulp(middelen) uit te voeren.
Duur station	10 minuten
Auteur(s)	Werkgroep Vaardigheden Huisartsopleiding Nederland
Datum laatste correctie	December 2010

Dit station kwam tot stand op basis van literatuurstudie, praktijkervaring en consensusdiscussie binnen de werkgroep Vaardigheden Huisartsopleiding Nederland.

Literatuur

- Nederlandse Reanimatie Raad. www.reanimatieraad.nl.
- Keeman JN, Schadé E. Spoedeisende geneeskunde. Houten/Antwerpen: Bohn Stafleu Van Loghum, 2005.
- Severien I, Tan ECTH, Metz JCM, Biert J, Berden HJJM. Het niveau van eerstehulpverlening en basale reanimatie door aankomende artsen. Ned Tijdschr Geneeskd 2005; 149(31); 1756-7.
- www.startclass.nl

Benodigheden

Observator huisarts/gw

Simulatiepatiënt man/vrouw/kind/geen

Materialen

- reanimatiepop ("Resuscie Annie") met recorder of display
- chloorhexidine-oplossing in alcohol (ter reiniging van "Annie")
- gaasjes 5x5 niet steriel
- recorder-papier
- nietmachine om registratiestrook aan scoringslijst te nieten
- stopwatch/horloge

Informatie voor de kandidaat

Doel

In dit station wordt getoetst of u in staat bent op correcte wijze een reanimatie zonder hulp(middelen) uit te voeren.

Situatie

In de supermarkt waar u boodschappen doet is iemand onwel geworden. U gaat er naar toe en constateert een hartstilstand. Het slachtoffer is de reanimatiepop voor u op de grond.

Opdracht aan de kandidaat

Verricht op de pop de reanimatiehandelingen, zoals u die in werkelijkheid zou uitvoeren. Ook het tempo van handelen wordt gescoord.

Achteraf legt u de observator uit, wat u hebt gedaan (U dient de reanimatiehandelingen dus niet te onderbreken voor uitleg). De observator geeft aan, wanneer u kunt stoppen met reanimeren.

Beschikbare tijd

U hebt 10 minuten de tijd.

Informatie voor de observator

In dit station wordt getoetst of de kandidaat in staat is op correcte wijze een reanimatie zonder hulpmiddelen uit te voeren.

U beoordeelt de handelingen van de kandidaat met behulp van de scoringslijst.

Controleer of alle benodigde materialen (in voldoende mate) aanwezig zijn. Breng na afloop de situatie weer in zijn oorspronkelijke staat terug, voordat de volgende kandidaat binnenkomt.

Gebruik eventuele resterende tijd om de kandidaat feedback te geven. Dit wordt door de kandidaten zeer gewaardeerd. Wees daarbij tactvol en positief in de benadering. Kandidaten stellen zich immers kwetsbaar op door zich te laten observeren. De toets heeft in de eerste plaats een **educatief** doel en is geen examen.

Ten aanzien van de te toetsen handelingen geldt:

- Zet steeds aan het begin van de reanimatie de registratie aan (bij modellen met een mechanische registratie); na twee minuten laat u de kandidaat stoppen met reanimeren.

Toelichting scoringslijst

Item 1

Zorg eerst voor veiligheid van omstanders, hulpverlener en slachtoffer, beoordeel dan het slachtoffer. Voor de huisartsgeneeskunde betekent een veilige werkplek in het algemeen iets anders dan voor de ambulance. De kandidaat dient te letten op de omstandigheden die de eigen veiligheid of die van het slachtoffer in gevaar kunnen brengen (electriciteitsongeval, agressieve omstanders, huisdieren, etc.) en voorwaarden voor een effectieve reanimatie (harde ondergrond, patiënt in rugligging). Vraag hier naar na afloop van de reanimatie, bijvoorbeeld door te vragen: "Waar let je op bij de benadering van een patiënt die je bewusteloos aantreft, wat betreft je eigen veiligheid en ten aanzien van het reanimeren?" Het is overigens wel lastig om zaken te benoemen die er niet zijn.

Item 2

Het slachtoffer dient eerst te worden aangesproken, daarbij dienen de schouders voorzichtig te worden geschud. Na vaststelling dat de patiënt bewusteloos is, dient een omstander gevraagd te worden in de buurt te blijven.

Item 3

Indien het slachtoffer niet reageert dient eerst de ademweg met de hoofdkantel-kin-lift methode te worden geopend: 1. Plaats een hand op het voorhoofd en duw het hoofd voorzichtig naar achteren. 2. Maak vervolgens de ademweg vrij door twee vingertoppen onder de punt naar de kin te plaatsen en zo de kin omhoog te tillen.

Daarna wordt de ademhaling gecontroleerd en tegelijk de ademweg, als volgt: Kijk of de borstkas omhoog komt, luister bij de mond en neus of u ademhaling hoort, voel met uw wang of het slachtoffer er lucht tegen uitademt. Dit mag maximaal 10 seconden duren.

De kandidaat moet zo snel mogelijk na het constateren van de diagnose circulatiestilstand starten met reanimatie. De diagnose circulatiestilstand wordt gesteld als het slachtoffer niet reageert en niet normaal ademt (gaspende ademhaling is geen reden om te wachten met start reanimeren. Met palpatie van de a. carotis kan geconstateerd worden of er sprake is van een traag hartritme.

Item 4

Er is bij ademstilstand (en afwezige circulatie) noodzaak om onmiddellijk 112 te hulp te roepen. Daarbij dient degene die belt geïnstrueerd te worden: 1. dat het om een reanimatie gaat; 2. het adres te noemen 3. terug te rapporteren of 112 is bereikt. Als niemand aanwezig is, dient de persoon zelf eerst te bellen.

Item 5

Het geven van een precordiale stomp bij de start van het reanimeren is, gezien het feit dat de kandidaat het slachtoffer op de grond zag zakken, niet fout, omdat daarmee eventueel kamerfibrilleren of tachycardie gestopt kan worden.

Het argument om met 30 compressies te starten is dat er nog zuurstofrijk bloed in de longen zit dat hiermee in de circulatie wordt gebracht.

Item 6

De kandidaat dient de hiel van de hand direct midden op het sternum te plaatsen. Vervolgens wordt de hiel van de andere hand bovenop de eerste hand geplaatst en worden de vingers van beide handen in elkaar gehaakt.

Item 7

Deze aspecten van de hartmassage techniek worden beoordeeld op de registratiestrook of display. De borstkas dient 4–5 cm te worden ingedrukt. De kandidaat laat de borstkas geheel terugkomen zonder contact met de borstkas te verliezen en zonder te leunen tijdens de relaxatiefase. Compressie en relaxatie dienen (ongeveer) even lang te duren.

Item 8

Het gewenste ritme ligt bij 100 compressies per minuut (minimaal 80 en maximaal 120; onder en boven deze frequentie is er sprake van onvoldoende drukopbouw; bij de juiste frequentie wordt een druk van 90/60 mm Hg gerealiseerd) De compressie – ventilatie verhouding is 30:2.

Item 9

Tijdens het beademen is er sprake van een snel verval van de bloeddruk. De hartmassage mag daarom niet langer dan 5 seconden worden onderbroken.

Item 10

De hoeveelheid ingeblazen lucht wordt beoordeeld op de registratiestrook of display. Correct is 0.5 – 1.2 L. Voor degene die reanimeert is echter het criterium of de thorax tijdens de beademing omhoog komt.

Item 11

Aanbevolen wordt om alleen te controleren als het slachtoffer lijkt bij te komen of bij twijfel aan de diagnose circulatiestilstand.

NB

- Stop na beëindiging van de reanimatie de registratie.
- Vergeet niet de pop schoon te maken na afloop van een test! Alcohol en gaasjes zijn aanwezig.

Scoringslijst bij toetsstation Reanimatie zonder hulpmiddelen

Toetsdatum:

Patiënt

Observator

Kandidaat

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
Initiële handelingen			
1. Zorgt voor veilige en adequate werkplek	☐	☐	☐
<hr/>			
2. Controleert het bewustzijn			
Stelt met luide stem vragen aan de patiënt.	☐	☐	☐
Voorzichtig schudden van de schouders.	☐	☐	☐
<hr/>			
3. Controleert de ademweg			
Opent luchtweg met hoofdkantel-kinlift methode.	☐	☐	☐
Inspecteert mond.	☐	☐	☐
Controleert de ademhaling (kijken, luisteren en voelen).	☐	☐	☐
Verricht handeling in maximaal 10 seconden.	☐	☐	☐
<hr/>			
4. Zorgt voor inschakeling 112	☐	☐	☐
<hr/>			

niet fout goed
gedaan gedaan gedaan

Reanimatiehandelingen

5. De hartmassage wordt in de juiste houding uitgevoerd

Schouders van de arts loodrecht boven het sternum.	☐	☐	☐
Handpalmen bovenop elkaar midden op het sternum, vingers in elkaar gehaakt.	☐	☐	☐

6. Correcte techniek hartmassage

Correcte compressie–diepte.	☐	☐	☐
Correcte compressie–relaxatie verhouding.	☐	☐	☐
Leunt niet tijdens relaxatiefase.	☐	☐	☐

7. Reanimatie wordt in het juiste tempo c.q. ritme uitgevoerd

Tempo: 30 thoraxcompressies: 100 per minuut.	☐	☐	☐
Ritme: afwisselend 30 thoraxcompressies en 2 beademingen.	☐	☐	☐

8. De beademing wordt technisch correct uitgevoerd

Het hoofd wordt in hyperextensie gebracht met de hoofdkantel–kinlift methode.	☐	☐	☐
De mond wordt volledig over de mond van de patiënt gebracht.	☐	☐	☐
De neus wordt dichtgeknepen.	☐	☐	☐
De hartmassage wordt niet langer dan 5 seconden onderbroken.	☐	☐	☐

9. De beademing wordt met goed resultaat uitgevoerd

Tijdens de beademing wordt door de kandidaten gekeken of de thorax omhoog beweegt.	☐	☐	☐
Er wordt een correcte hoeveelheid lucht ingeblazen.	☐	☐	☐

niet fout goed
gedaan gedaan gedaan

10. Geen tussentijdse controle hartactie

Benodigde tijd: minuten

Algemene indruk: Zeer slecht Slecht Matig Goed Zeer goed

Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....